

Unu perìgulu pro s'ambiente su fràigu sena controllu

Cun sa publicatzione in su Buras n. 5 de su 19 ghennarzu 2021 de sa leze regionale 18 ghennarzu 2021, n. 1 “*Disposizioni per il riuso, la riqualificazione ed il recupero del patrimonio edilizio esistente ed in materia di governo del territorio*” sa Sardinna at règulas noas pro s'àmparu de su territòriu finas a su 31 de nadale du su 2023.

Pro su chi pertocat su sartu sa leze aproada dae su Consizu regionale sardu cunsentit de fraigare intro de unu chilòmetru dae su mare solu a sos impresàrios agrìculos (Coltivatores Diretos, Impresàrios Agrìculos Professionales o impresàrios cunforma a s'art. 2135 del Còdighe Tzivile) chi ant nessi un'ètaru de terrinu.

Subra su chilòmentru dae su mare, si unu est mere de nessi un'ètaru de terrinu podet fraigare finas si no est impresàriu agrìculu. In antis de custa leze su terrinu mìnimu pro fraigare fiat de tres ètaros. S'arriscu est chi s'ant a ispainare fràigos sena controllu perunu chi nudda a ite biere cun sa massaria o su pastoriu e duncas chi si sigat a perdimentare una sienda chi non creschet che a su terrinu.

Su sartu non podet e non devet diventare unu logu inue creschent sos dominàrios sena controllu. In Sardinna, comente resurtat dae sos ùrtimos istùdios de s'ISPRA (Istituto superiore pro s'àmparu e s'incherta ambientale) in su 2019 amus pèrdidu pagu prus o mancu 80.000 ètaros de terrinu (su 3,28% de su territòriu regionale). Si cunsideramus chi in Sardinna sa zente est paga e est atropada in pagos zassos, mascamente in sas tzitades e in sas costas, custu est unu nùmeru mannu chi nos devet ponnere a pessare.

Sa leze, a nàrrere sa zusta, non diat pàrrere unu interventu sostenibile pro abalorare e amparare su patrimòniu esistente. Antis paret propiu chi non cunsonet cun sos inditos europeos pro cuntrastare su riscaldamentu climàticu de su cale sa pèrdida de su terrinu est una de sas càusas de prus importu. S'àmparu de su terrinu in sas políticas comunitàrias at unu carculu mannu, gasi etotu sa defensa de s'ambiente e de sos terrinos in su *Next Generation Eu* e duncas s'aplicatzione de sa leze de sa rezione sarda diat pàrrere chi fagat unu passu in dae segus in su disinnu de amparu territoriale e ambientale. Si benit a frutu custu disinnu at a sighire, duncas, su degradu ambientale de su territòriu chi zai est dèbile comente nos amentant finas sas ùrtimas disgràtzias chi b'at capitadu in s'isula nostra.

Fiat istada menzus una leze urbanistica noa chi aeret bogadu sa fune a sa lòzica de su mc in su sartu, lassande sa possibilidade de fraigare, cun làcanas pretzisas, a sas impresas agrìculas professionali.